

Výročná správa za účtovné obdobie k 31.12.2018

Obchodné meno

účtovnej jednotky : **Roľnícke družstvo Terchová**

Sídlo : **Nová Farma Krasňany, 013 03**

IČO : **00210994**

DIČ : **2020443524**

IČ pre DPH : **SK2020443524**

I. Všeobecné údaje

1. Názov a sídlo družstva

Názov : Roľnícke družstvo Terchová
Sídlo : Nová Farma Krasňany, 013 03
Dátum vzniku : 11.02.1971
Identifikačné číslo : 00210994

2. História vzniku a vývoj družstva

Roľnícke družstvo Terchová vzniklo v roku 1971 zlúčením pôvodných piatich družstiev. V tejto forme existovalo do roku 1992, v roku 1992 sa družstvo transformovalo v zmysle Zákona č.42/1992 Zb.

3. Hlavné činnosti družstva

Hlavným zameraním družstva je poľnohospodárska výroba – obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, chov hospodárskych zvierat a predaj poľnohospodárskych komodít. Okrem poľnohospodárskej činnosti má družstvo povolené ďalšie činnosti, ktoré sú uvedené vo výpise z obchodného registra.

4. Riadenie družstva

Počas roka družstvo riadi predstavenstvo družstva v počte členov 5.

5. Štruktúra družstva

1. Poľná výroba
2. Živočíšna výroba
3. Úsek riadenia a správa

6. Priemerný počet pracovníkov počas roka 2018 bol 54 z toho riadiacich pracovníkov 5.

7. Za bežný rok sa zostavuje riadna účtovná závierka ku dňu 31.12. bežného roka v súlade so zákonom o účtovníctve, overená audítorom vykonávajúcim overovanie.

Riadna účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania družstva.

II. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Poľnohospodársky pôdny fond :

Orná pôda :	T T P	Poľnohosp. pôda spolu :
190,42 ha	1 377,82 ha	1 568,24 ha

V rámci agroenvironmentu v roku 2018 družstvo obhospodarovalo 790,32 ha biotopov TTP, z toho 715,09 ha mezofilných a 75,23 ha teplomilných a suchomilných .

Úrody hlavných plodín dosiahnuté z ha

Plodina	Priemerná ha úroda v tonách	
	Rok 2017	Rok 2018
Obilniny	4,53	3,22
Jednoročné krmoviny	25,44	27,52
z toho kukurica na siláž	25,44	31,57
Viacročné krmoviny v suchom	5,76	3,92
Trvalé tráv. porasty v suchom	2,00	2,02

Z celkovej plochy ornej pôdy obilniny zaberajú 42,74% a krmoviny na ornej pôde 57,26 %.

Obilniny boli vysiate na výmere 81,39 ha, s dosiahnutou produkciou spolu len 262,25 tony. Dosiahnutá hektárová úroda 3,22 t/ha v porovnaní s minulými rokmi 4,53 t/ha je nižšia o 1,31 t/ha.

Plochy pod oziminy boli vyhnojené priemyselným hnojivom NPK15-15-15 v dávke 2,0 q/ha.

Pod jariny NPK15-15-15 v dávke 2,0q/ha a LAV-27 1 q/ha. V jarnom období boli tiež prihnojené oziminy LAV v dávke 1,0 q/ha.

Z dôvodu minimalizovania škôd divou zverou sme pestovali ostnaté odrody pšenice ozimnej ALTIGO C2, Jafet C1, SACRAMENTO C1 a JINDRA C1 53,91 ha. Chemicky ošetrené boli prípravkami Monitor, Granstar 50 SX, Trend (zmáčadlo) a Apel.

Jačmeňa jarného sme pestovali dve odrody MALTZ C1 a ODYSSEY C1 na výmere 25,98 ha, ovos siaty na výmere 1,5 ha odrody VALENTIN C1.

Ošetrené boli chemickými prípravkami Granstar 50 SX, (Trend) a ATLAS.

Obilniny pestujeme pre vlastnú potrebu ako hlavný komponent do krmných zmesí pre živočíšnu výrobu a tiež z dôvodu rotácie v osevnom postupe.

Jednoročné krmoviny sme pestovali na výmere 55,13 ha s produkciou 1 517,3 tony a hektárovým výnosom 27,52 ton , z toho na výmere 45,62 ha bola vysiatá kukurica na siláž s výnosom 31,57 t/ha.

Porasty kukurice boli pekné, menej zničené divou zverou, ako po minulé roky. Ako ochranu proti divjej zveri sme použili elektrické ohradníky na väčšine pozemkov zasiatych kukuricou na siláž.

Sejbu kukurice na siláž sme vykonali dodávateľsky sejačkou na presný výsev, súčasne s výsevom bolo aplikované priemyselné hnojivo Močovina v množstve 1,0q/ha.

Chemická ochrana proti burinám bola vykonaná prípravkami ADENGO SC a PRINCIPAL PLUS, ALTAK + TREND .

Z viacročných krmovín na výmere 53,90 ha sme pestovali lucernu na výmere 31,32 ha, tráv a iné rastlinné krmoviny na výmere 22,58 ha.

Produkcia spolu v suchom bola 212,85 ton s výnosom len 3,92 t/ha, na porovnanie s minulým rokom bola produkcia 303,92 ton s výnosom 5,76 t/ha . Vyhnojené boli LAV – 27 v dávke 1q / ha..

V tomto roku sme zasiali tráv a iné rastlinné krmoviny na výmere 15,00 ha a lucernu siatu na 20,00 ha.

Na výmere 1377,82 ha máme trvalé trávne porasty – lúky a pasienky, dosiahnutá produkcia je 2792,02 ton v suchom s hektárovou úrodou 2,02 t/ha na porovnanie minulý rok produkcia 2786,77 ton v suchom, s hektárovou úrodou na lúkach 2,00 t/ha.

Produkcia rastlinnej výroby je ovplyvňovaná viacerými faktormi : klimatickými podmienkami, výživou (hnojením), agrotechnickými termínmi, no vo veľkej miere aj ľudským faktorom, hlavne organizáciou jednotlivých prác.

V našich podmienkach hlavným zámerom rastlinnej výroby je výroba objemových krmovín pre živočíšnu výrobu.

Prehľad výroby objemových krmív v tonách

Objemové krmivá	Rok 2017	Rok 2018
Seno	815,30	685,75
Senáž	2 880,50	3 061,75
Siláž	1 230,10	1 440,30
Pastva	3 440,60	3 230,00

Každoročne dochádza k znižovaniu výmery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu výpovede zmlúv zákonným ale stále aj nezákonným spôsobom.

No o značnú časť poľnohospodárskej pôdy prichádzame jej nedostatočným využívaním, či už pri ornej pôde alebo trvalých trávnych porastoch – nedooraním, nedokosením, nedostatočným spásaním, nedostatočným čistením od náletov.

Týmto sa sami pripravujeme o zlepšenie hospodárskeho výsledku.

Vlastné náklady vynaložené na 1 tonu výrobkov rastlinnej výroby v eurách

Výrobky RV	Rok 2017	Rok 2018
Pšenica	88,00	98,69
Ovos	0	134,25
Jačmeň	143,69	134,10
Seno	125,00	149,83
Senáž	63,73	57,51
Siláž	59,79	54,23

2. Výsledky živočíšnej výroby

Živočíšna výroba je zameraná :

-u hovädzieho dobytku na výrobu a predaj kravského mlieka, produkciu a predaj hovädzieho mäsa,

- u oviec na výrobu a predaj ovčieho mlieka, produkciu a predaj ovčieho mäsa a ovčej vlny

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

1. hovädzí dobytok- stavy zvierat a dosiahnutá úžitkovosť

Druh zvierat	Rok 2017	Rok 2018
Hovädzí dobytok spolu – v ks	514	555
Dojnice - ks	185	186
- ročná dojivosť v l/ks	5 308	5 596
- odchov teliat na 100 ks kráv	93,65	89,28
Teliatá do 6 mes. – ks	113	129
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,80	0,80
Vysokoteľné jalovice – ks	38	18
Hov. dobytok vo výkrme – ks	70	96
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,70	0,46
Chovné jalovice – ks	107	125
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,45	0,44

Veľký pokrok sme dosiahli u dojníc, keď sme vyrobili 1 053 070 litrov kravského mlieka, odpredali sme 962 963 litrov v priemernej realizačnej cene 0,364 €/l, na spracovanie vo vlastnej mliekarni bolo odsunutých 51 980 litrov na ďalšie spracovanie .

Na porovnanie minulý rok sme vyrobili 1 008 953 litrov a odpredali 897 854 litrov mlieka v realizačnej cene 0,352 €/l, do vlastnej mliekarny bolo odsunutých 70 370 litrov

Náklady na 1 liter kravského mlieka sú 0,446 €, čo činí stratu na jednom litri mlieka 0,094 €, minulý rok boli náklady na jeden liter 0,449 €.

Ročnú dojivosť na dojniciu sme zvýšili v porovnaní s minulým rokom z 5 308 litrov na 5 596 litrov, zvýšenie je o 288 litrov.

Historicky najvyššie dosiahnutá úžitkovosť na družstve.

Hovädzieho mäsa sme vyrobili 76,408 ton, na porovnanie s minulým rokom (80,821 ton), výroba je nižšia o 4,513 tony.

Dosiahnutá úžitkovosť zvierat je - u teliat prírastok 0,80kg / KD, vo výkrme HD 0,46 kg / KD a jalovic (MCHD) 0,44kg / KD.

Výrobné náklady sú oveľa vyššie ako realizačná cena predaných zvierat napr. náklady na 1 kg prírastku vo výkrme HD sú 4,03 € a priemerná realizačná cena v živom je 1,66 €, čistá strata na 1 kg zrealizovaného zvierat'a v živom je 2,37 €.

Na porovnanie minulý rok náklady na 1 kg prírastku boli náklady 3,815 €, realizačná cena 1,63 €.

Hovädzieho dobytku spolu sme odpredali včítane vyradených dojníc a zvierat na ďalší chov 106 ks o hmotnosti 54,073 ton hovädzieho v živom na jatočné účely, 7 ks teliat o hmotnosti 0,35 ton a 2 ks teľných jalovic o hmotnosti 1,00 ton do ďalšieho chovu.

2. ovce – stavy a ich úžitkovosť

Druh zvierat	Rok 2017	Rok 2018
Ovce spolu – ks	1 529	1 454
Bahnice - ks	948	859
- výroba mlieka na bahnicu l/ks	56,04	51,24
- odchov jahniat na bahnicu v ks	0,92	0,84

Vyrobili sme 54 564 litrov ovčieho mlieka, odpredali sme 51 063 litrov v realizačnej cene 1,09 €, na spracovanie vo vlastnej mliekarni 2 264 litrov na porovnanie minulý rok sme vyrobili 55 189 litrov, odpredali 52 291 litrov v realizačnej cene 1,09 €/l,

Ovčieho mäsa bolo vyrobené 13,389 t a odpredané na jatočné účely 17,3 t, na porovnanie minulý rok produkcia 14,032 t a odpredané na jatočné účely 13,04 t.

Z toho jahňatá odpredané v hmotnosti 6,23 tony v realizačnej cene 2,25 € za kg, na porovnanie minulý rok 7,402 tony v realizačnej cene 1,99 € za 1 kg,

ovčej vlny 4,65 ton vyrobenej aj odpredanej v realizačnej cene 0,20 € za kg, minulý rok 2,125 tony realizačná cena bola 0,20 € / kg.

Nízka úžitkovosť, tiež klesajúce ceny predaných komodít a vysoké náklady predražujú celú výrobu v chove oviec.

3. Ostatné činnosti

Práce v poľnej aj živočíšnej výrobe robíme vlastnou technikou, ale vypomáhame si aj službami hlavne v rastlinnej výrobe, ako je sejba kukurice a žatva.

V tomto roku sme robili službami už kosbu, zvoz hmoty pri výrobe senáže a siláže, tiež spracovanie hmoty do senážnych a silážnych vakov.

Našu techniku na služby pre iných využívame v malom, v zime na údržbu ciest od snehu.

Prevádzkujeme závodnú kuchyňu, ubytovacie zariadenie, nevyužívané priestory prenajímame na základe zmlúv o prenájme nebytových priestorov.

Vo vlastnej mliekarni sme spracovali 51 980 litrov kravského mlieka a vyrobili sme 5 490,46 kg výrobkov z kravského mlieka (terchovský syr, nite, parenice, maslo, tvaroh, syrové misy, oštiepky, žinčicu).

Za tieto výrobky sme utržili 38 381,54 €.

Na porovnanie v roku 2017 spracovali 70 370 litrov kravského mlieka a vyrobili sme 6 919,701 kg výrobkov z kravského mlieka (terchovský syr, nite, parenice, maslo, tvaroh, syrové misy, oštiepky, žinčicu).

Za tieto výrobky sme utržili 49 033,12 €.

V tomto roku sme tiež spracovali 3 363 litrov ovčieho mlieka a vyrobili sme 416,4 kg ovčieho syra a 100% ovčej bryndze za ktoré sme utržili 3 996,14 €.

Na porovnanie minulý rok sme spracovali 2 264 litrov ovčieho mlieka a vyrobili sme 288,91 kg 100 % ovčej bryndze, za ktorú sme utržili 2 381,08 €

Opravy a údržba:

Opravy strojov a zariadení hlavne traktorov prevádzame externými službami, vo vlastnej réžii nie sme schopní vykonať.

V tomto roku sme na externé služby, hlavne opravy strojov a zariadení minuli o 54 587,55 €, na porovnanie minulý rok 51 521,83€, aj keď poruchy na starých strojoch, zariadeniach a budovách v priebehu roka vykonávame vo vlastnej réžii.

Poruchy na novších strojoch sa opravujú len službami, čím predražujú výrobu, nakoľko súčiastky sú drahšie a k opravám treba volať servis, čo zvyšuje náklady na opravy a na náhradné diely týchto strojov.

Vysoké náklady na výrobu, nízke ceny našich výrobkov vedú k strate našej výroby.

Žiaden hospodár (podnikateľ v poľnohospodárstve) za týchto podmienok bez dotácií v poľnohospodárstve by nemohol hospodáriť a existovať.

Aby sme prežili musíme sa prispôbovať novým podmienkam o ktorých ani nevieme aké budú.

4. Výsledok hospodárenia (zisk+, strata -) podľa úsekov v celých €

	Rok 2017	Rok 2018
Úsek poľnej výroby	+ 41 093	+ 39 902
Úsek živočíšnej výroby	- 147 435	- 131 478
Úsek riadenia, správa a ostatná činnosť	+ 2 581	+ 3 561
Celkový výsledok hospodárenia družstva	- 103 761	- 88 015

Dosiahnutý hospodársky výsledok (strata) -88 015 € je nižšia oproti minulému roku (- 103 761 €) o 15 746 €.

Výnosy spolu sú 1 498 156 €, minulý rok boli 1 436 750 €, teda sú vyššie o 61 406 €.

Náklady spolu sú za 1 586 171 €, na porovnanie minulý rok boli za 1 540 511 €, čo činí navýšenie nákladov o 45 660 €

Hospodársky výsledok bude schválený na najbližšej členskej schôdzi.

Výsledky finančného hospodárenia

Štruktúra výnosov a nákladov : v celých eurách

Výnosy :

Tržby a výnosy podľa činnosti v eurách	Rok 2017	Rok 2018
Tržby z predaja vlastných výrobkov	538 855	519 935
- tržby za výrobky z kravského mlieka	49 033	38 382
- tržby za výrobky z ovčieho mlieka	2 381	3 996
- tržby za výrobky ŽV – kravské a ovčie mlieko	375 493	405 065
- tržby za výrobky ŽV – ovčia vlna	425	930
- tržby za zvieratá bez ZS	111 523	71 562
Tržby z predaja služieb	94 531	114 301
Tržby z predaja DNM, DHM a materiálu	51 046	37 591
- tržby z predaja zvierat ZS	39 553	32 899
- tržby z predaja DHM, materiálu a pozemkov	11 493	4 692
Zmena stavu vnútorných zásob	- 42 134	14 180
Aktivácia	101 034	86 718
Ostatné výnosy	693 418	725 431
Výnosy celkom	1 436 750	1 498 156

Náklady :

Náklady podľa druhov a činnosti v eurách	Rok 2017	Rok 2018
Materiálové náklady a energia	392 761	389 263
- nakúpené osivá a sadivá	17 423	23 602
- nakúpené hnojivá	18 896	21 412
- pohonné hmoty, oleje a mazadlá	83 342	98 567
- chemikálie	13 710	11 392
- nakúpené krmivá	105 634	96 724
- nakúpené palivá	733	813
- stavebný materiál	1 854	1 506
- spotr. náhradných dielov	32 113	26 008
- spotreba potravín	10 213	11 917
- spotreba ostatného materiálu	61 011	52 690
- spotreba elektrickej a ostatnej energie	47 832	44 632
Služby	208 823	197 657
Osobné náklady	683 465	722 076
- mzdové náklady	499 351	520 114
- odvody poisť. a sociálne náklady	184 114	201 962
Dane a poplatky	14 234	13 436
Odpisy a zákonné rezervy	200 100	222 592
Ostatné náklady	41 128	41 147
Náklady celkom	1 540 511	1 586 171

Štruktúra aktív a pasív v celých eurách

AKTÍVA :

Názov položky v celých eurách	Rok 2017	Rok 2018
Neobežný majetok	2 105 959	1 969 317
- dlhodobý nehmotný majetok	0	0
- dlhodobý hmotný majetok	2 101 013	1 968 587
- dlhodobý finančný majetok	4 946	730
Obežný majetok	1 463 225	1 519 922
- Zásoby	476 178	509 113
- Dlhodobé pohľadávky	0	0
- Krátkodobé pohľadávky	172 437	642 109
- Krátkodobý finančný majetok	0	0
- Finančné účty	814 610	368 700
Časové rozlíšenie nákladov a výnosov	6 228	4 858
Aktíva celkom	3 575 412	3 494 097

PASÍVA :

Názov položky	v celých eurách	Rok 2017	Rok 2018
Vlastné imanie		2 911 646	2 826 161
- Základné imanie		492 501	450 245
- Ostatné kapitálové fondy		2 186 077	2 226 243
- Zákonný rezervný a nedeliteľný fond		352 316	352 316
- Ostatné fondy zo zisku		673 869	673 868
- Oceňovacie rozdiely z precenenia		-11 564	-11 564
- VH minulých rokov		-680 923	-781 552
- VH bežného roka		-100 630	- 83 395
Závazky		436 398	427 308
- Dlhodobé záväzky		228 908	215 764
- Krátkodobé záväzky		176 042	183 206
- Krátkodobé rezervy		31 448	28 338
- Bankové úvery		0	0
Časové rozlíšenie nákladov a výnosov		227 368	240 628
Pasíva celkom		3 575 412	3 494 097

4. Obstaranie dlhodobého majetku- nákupom skutočnosť v roku 2018

Názov obstaraného majetku	Obstarávacia cena v eurách
SENNÍK – HS Zlieň	22 757,10
Mulčovač SAUERBURGER ASTRAL2150	3 850,00
PLUH SNEŽNY PUV2800M PRONAR	2 750,00
Pozemok- areál HS Belá k.ú. Belá	13 114,73
Plemenné barany 5 ks	2 950,00
Spolu hodnota obstaraného dlhodobého majetku	45 421,83

**7. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2018
v celých eurách**

Peňažné prostriedky na bankových účtoch a v pokladni spolu	368 700 €
 Pohľadávky spolu	 642 109 €
z toho - pohľadávky z obchodného styku	86 166 €
- daňové pohľadávky a dotácie	555 872 €
- iné pohľadávky	71 €
 Záväzky vrátane rezerv spolu	 427 308 €
z toho - záväzky zo sociál. fondu	9 085 €
- odložený daňový záväzok	206 679 €
- ostatné záväzky z obchodného styku	89 286 €
- záväzky voči zamestnancom a členom družstva	19 439 €
- záväzky zo sociálneho poistenia	33 193 €
- daňové záväzky a dotácie	10 799 €
- iné záväzky	30 489 €
- rezervy zákonné kratkod.	28 338 €

8. Dopad podnikateľskej činnosti na životné prostredie.

Podnikateľská činnosť sa zabezpečuje v súlade s normami a zákonmi na ochranu životného prostredia.

Skladovanie a likvidácia odpadov sa uskutočňuje v súlade s požiadavkou príslušného orgánu životného prostredia.

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2019

Zámer rastlinnej výroby:

Hospodárime na celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy 1 566,82 ha, z toho ornej pôdy 190,00 ha a trvalých trávnych porastov (TTP) 1 376,82 ha.

Plánovaná produkcia rastlinnej výroby

Plodina	Výmera v ha	Celková úroda v t	Úroda v t/ha
Obilniny	89,44	329,00	3,68
Jednoročné krmoviny	46,93	1 645,00	35,00
z toho kuk.na siláž	46,93	1 645,00	35,00
Viacročné krmoviny v such.	53,90	322,00	6,00
Trvalé tráv.porasty v such.	1 376,82	2 754,00	2,00
Spolu	1 566,82 ha		

Výroba objemových krmovín v tonách :

* seno	850,0
* senáž	3 300,0
* siláž	1 645,0
* pastva	3 300,0

Zámer živočíšnej výroby:

Stavy hovädzieho dobytku spolu 547 ks,
- z toho dojnic 185 ks

Stavy oviec spolu 1 361 ks.
- z toho bahníc 850 ks

Plánovaná produkcia živočíšnej výroby :

* výrobky - mlieko kravské	1 055 000 litrov	- výroba na dojnicu	5 700 litrov
- mlieko ovčie	68 000 litrov	- výroba na bahnice	80 litrov
- vlna ovčia	4 350 kg		

* zvieratá - narodenie teliat	180 ks	=	97 teliat na 100 ks kráv
- narodenie jahniat	1 145 ks	=	134 jahniat na 100 ks bahníc

- výroba hovädzieho mäsa 80,16 ton pri úžitkovosti u teliat 0,75 kg/KD, jalovic 0,48 kg/KD, 0,65 kg/KD.
- výroba ovčieho mäsa včítane jahniat 21,10 t.

Ostatné činnosti :

- závodná jedáleň
- rekreačné a ubytovacie zariadenie
- prenájom budov a nádvorí
- spracovanie kravského a ovčieho mlieka vo vlastnej mliekarni
- služby poľnohospodárskymi a dopravnými prostriedkami
-

Budeme pokračovať v drobných opravách budov a zariadení vo vlastnej réžii.

Podľa dostupnosti financií a potreby výroby uvažujeme s obnovou strojového parku a zariadení (zakúpenie 1 ks traktor, kosačky v počte 2 ks, šmykom riadený nakladač).

Nakoľko v roku 2019 nebudú vyhlásené výzvy na investície do poľnohospodárskych podnikov, budeme tieto investície hradieť z vlastných zdrojov.

Na zabezpečenie celkovej výroby plánujeme **náklady** vo výške **1 586 tis. €**, **výnosy** spolu za **1 576 tis. €**.

Plánovaný výsledok hospodárenia je zisk + 10 tis. €.

IV. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí

Roľnícke družstvo Terchová nemá v zahraničí organizačnú zložku.

V. Údaje o nákladoch v oblasti výskumu a vývoja

V oblasti výskumu a vývoja neboli vynaložené žiadne náklady.

VI. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa

Po skončení účtovného obdobia do vyhotovenia výročnej správy nenastali v RD Terchová udalosti osobitného významu.

Prílohy : Účtovná závierka zostavená k 31.12.2018
Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2018
Správa audítora o overení individuálnej účtovnej závierky k 31.12.2018

Krasňany, jún 2019

predseda

podpredseda

